

LUPA VUOLLEJOKISIPUKKAA KOSKEVISTA RAUHOITUSMÄÄRÄYKSISTÄ POIKKEAMISEEN

HAKIJA

Varsinais-Suomen ELY-keskus
Vesiyksikkö

ASIA

Lupahakemus vuollejokisimpukan rauhoitusmääräyksistä
poikkeamiseen Paimionjoen yläosan kunnostushankkeen
toteuttamiseksi.

HAKEMUS

Paimionjoen yläosan kunnostushankkeessa tehdään
kunnostustoimenpiteitä kolmessa kohteessa Someron kunnan alueella.
Kohteet ovat Hovirinnankoski, Rautelankoski ja Painionjärven luusua.

Hovirinnankosken kohteeseen suunnitellaan uusi pohjapato osittain
purettavan säännöstelypadon kohdalle siten, että säännöstelypadon
teräsbetonirakenteita jää pohjapadon tiivisterakenteeksi piiloon
pohjapadon täyttöjen sisään. Pohjapadon alavirran puolelle
suunnitellaan loiva luonnonmukainen kivetty luiska, jossa on
alivirtaamauoma.

Rautelankoskella nykyiseen jyrkkäpiirteiseen ja suoraan uomaan
suunnitellaan noin 1/3 uoman poikkipinta-alan kattavia
kunnostustoimenpiteitä uomaa kiveämällä, joilla hidastetaan ja
ohjataan virtausta mutkittelemaan.

Järviketjun yläosaan Painionjärven luusuaan Palikaisten kartanon
alueelle suunnitellaan luonnonmukainen pohjapato, joka mahdollistaa
kalankulun. Pohjapato sijoittuu nykyisen sillan alapuolelle.
Pohjapadolla pyritään myös estämään takaisinvirtauksia
Painionjärveen tietyissä vedenkorkeustilanteissa. Pohjapatoon tehdään
alivirtaamauoma sekä veneiden rullarata pohjapadon ylittämiseksi.

Vuollejokisimpukan esiintyminen kunnostuskohteilla ja vaikutukset vuollejokisimpukoihin

Hakija on selvittänyt vuollejokisimpukan esiintymistä
kunnostuskohteilla vuonna 2019. Vuollejokisimpukoita havaittiin
Rautelankoskella ja Hovirinnankoskella. Selvityksen perusteella
laskennallinen vuollejokisimpukkatiheys Rautelankoskella oli 0,14
yksilöä neliömetrillä ja Hovirinnankoskella 0,04 yksilöä neliömetrillä.

Suunniteltujen kunnostustoimenpiteiden kohdistuessa alueille, joilla
esiintyy vuollejokisimpukoita, ovat simpukat vaarassa vahingoittua tai
kuolla pohjan muokkauksen yhteydessä. Töissä liikkeelle lähtevät maa-
ainekset voivat myös peittää ja tukahduttaa etenkin nuoria simpukoita.
Jotta vaikutus vuollejokisimpukoihin jäisi vähäisemmäksi hakija hakee
hävittävien toimien lisäksi siirtää vuollejokisimpukoita ennen töiden
aloittamista pois toimenpidealueilta. Vuollejokisimpukoiden poissiirtoa
tehtäisiin molemmilla kunnostuskohteilla, joilla vuollejokisimpukoita

esiintyy, kaksi sukellustyövuoroa (7-8 h). Kaikki poistettavat vuollejokisimpukat siirretään Paimionjokeen kunnostettavan kohteen yläpuolelle simpukka-asiantuntijan erikseen määrittelemään vuollejokisimpukoille soveltuvaan elinympäristöön.

Kunnostustoimenpiteisiin kuuluvat jokialueiden luonnonmukaistamiset ja luonnonmukaisten pohjapatojen rakentaminen voivat myös luoda uusia elinkelpoisia ympäristöjä vuollejokisimpukoille. Tärkeämpi positiivinen seuraus simpukoiden kannalta kuitenkin lienee vuollejokisimpukan väli-isäntänä toimivien kalalajien vaellus- ja lisääntymismahdollisuuksien paraneminen.

Hakija esittää, että vuollejokisimpukoiden esiintyminen kunnostetuilla alueilla voidaan selvittää kertaalleen 3-5 vuoden kuluttua kunnostushankkeen valmistumisesta.

Lupaehtojen täyttyminen

Lupaa vuollejokisimpukkaa koskevista rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen haetaan erityisen merkittävien vakavien vahinkojen estämiseksi sekä kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä.

Kunnostustöiden seurauksena järviketjun nopeat vedenkorkeuden vaihtelut vähentyvät ja lopputalven ja -kesän alimmat vedenkorkeudet nousevat. Paimionjärveen tuleva kuormitus vähenee ja vedenlaatu paranee. Vaellusesteen poistaminen Hovirinnankoskesta parantaa vesistöalueen tilaa.

Suunnitelluille ja tarpeellisiksi tunnistetuille toimenpiteille ei ole löydetty sellaista toteuttamistapaa, joka ei vaikuttaisi toimenpidealueella vuollejokisimpukoiden esiintymiseen, jolloin hankkeelle ei ole olemassa muuta tyydyttävää vaihtoehtoa. Haettu poikkeus ei vaikuta haitallisesti vuollejokisimpukan suotuisaan suojelutasoon, sillä se vaikuttaa vuollejokisimpukan esiintymisalueisiin Paimionjoessa vain hyvin pienellä pinta-alalla.

MÄÄRÄYKSET JOITA HAKEMUS KOSKEE

Vuollejokisimpukka on luonnonsuojelulain 69 § mukaisesti rauhoitettu ja luonnonsuojelulain 78 §:n mukainen tiukasti suojeltu laji. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin pyydystäminen, haltuun ottaminen ja siirtäminen toiseen paikkaan on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan 70 §:n kielloista voidaan poiketa mm. eläimistön suojelemiseksi, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamisella eikä poikkeamiselle ei ole olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua.

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa hakijalle luvan hakemuksen mukaisiin toimenpiteisiin seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa vuoden 2026 loppuun asti.
2. Lupa oikeuttaa hakemuksen mukaisesti siihen, että osa kunnostusalueiden vuollejokisimpukoista mahdollisesti tuhoutuu kunnostustöiden yhteydessä.
3. Vuollejokisimpukoiden siirtoa on tehtävä hakemuksen

mukaisesti Rautelankoskella ja Hovirinnankoskella molemmilla kaksi sukellustyövuoroa eli yhteensä neljä sukellustyövuoroa.

4. Vuollejokisimpukoita on käsiteltävä niin, ettei niiden hengissä säilymistä vaaranneta.
5. Vuollejokisimpukat on siirrettävä ensisijaisesti alueelle, missä vuollejokisimpukoita esiintyy jo ennestään. Mikäli vuollejokisimpukoita siirretään sellaiselle alueelle, jossa vuollejokisimpukoita ei esiinny, on hakijan hankittava alueen vesialueen omistajalta lupa vuollejokisimpukoiden siirtämistä varten.
6. Toimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja esitettävä pyydettyäessä.
7. Hakija vastaa yhteydenpidosta tarvittaviin viranomaisiin ja siitä, että kaikki luvamukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat noudattavat tämän luvan ehtoja.
8. Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo luvan käyttöä ja voi tehdä tarvittaessa tarkastuksia.
9. Yhteenvedo luvan käytöstä tulee toimittaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon päätöksen diaarinumerolla varustettuna sen vuoden loppuun mennessä, jona siirtotoimenpiteet tehdään. Raportista on selvittävä 1) kuinka monta vuollejokisimpukkaa kultakin kunnostuskohteelta siirrettiin ja 2) minne vuollejokisimpukat siirrettiin. Siirtopaikat tulee tallentaa myös laji.fi-tietojärjestelmään.
10. Vuollejokisimpukoiden palautumista kunnostetuille Rautelankoskelle ja Hovirinnankoskelle on seurattava kertaalleen 3-5 vuoden kuluttua töiden valmistumisesta. Selvitys kunnostuksen tuloksista on toimitettava ELY-keskukselle tämän päätöksen diaarinumerolla varustettuna selvitysvuoden loppuun mennessä. Mikäli vuollejokisimpukoita löydetään kunnostuskohteilta, on niiden sijainnit tallennettava myös laji.fi-tietojärjestelmään.

PERUSTELUT

Lupa on mahdollista myöntää sillä luonnonsuojelulaissa asetetut poikkeuslupan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Esitetty kunnostus edistää jokieläimistön elinmahdollisuuksia Paimiojoessa, nopeat vedenkorkeuden vaihtelut vähenevät ja Painionjärven vedenlaatu paranee. Jotta kunnostuksen tavoitteet saavutetaan, pohjaan on pakko kajota, jolloin toimenpiteille ei ole olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä muun tyydyttävän ratkaisun olisi oltava hakijan kannalta toteuttamiskelpoinen. Vuollejokisimpukoita siirretään pois hankealueelta molemmilla kunnostuskohteilla, joilla vuollejokisimpukoita esiintyy. Siirtomäärä on riittävä vuollejokisimpukoiden suotuisan suojelutason säilyttämiseksi Paimiojoessa. Kunnostushankkeella ei vaikuteta valtaosaan Paimiojoen uomasta ja myös kunnostusalueilla säilyy käsittelemätöntä joenpohjaa, jolloin hankkeella vaikutetaan vain pieneen osaan Paimiojoen vuollejokisimpukoista. Tehtävillä siirroilla varmistetaan, että suotuisaan suojelutasoon vaikuttavia vaikutuksia synny.

**SOVELLETUT
OIKEUSOHJEET**

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 70 §, 83 §, 121 §,
Euroopan unionin direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen
eläimistön ja kasviston suojelusta (92/43/ETY), artiklat 12 ja 16
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Hallintolaki (434/2003) 50 §
Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja
hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

**PÄÄTÖKSEN
VOIMAANTULO**

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua
lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun
jälkeen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-
oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

*Asian on esitellyt ylitarkastaja Salli Uljas ja ratkaissut yksikön
päällikön sijainen Leena Lehtomaa. Päätös on hyväksytty
sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen
viimeisellä sivulla.*

LIITTEET

Valitusosoitus

PÄÄTÖS

Hakijalle tavallisena sähköisenä tiedoksiantona

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri varsinais-suomi@sll.fi
Tapiola Varsinais-Suomi-Satakunnan ry info@tapiolary.com
Somero kirjaamo@somero.fi

Tämä asiakirja VARELY/1364/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1364/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Uljas Salli 28.02.2025 13:03

Ratkaisija Lehtomaa Leena 28.02.2025 13:11